

GENERALE OVERSTE VAN DE ONGESCHOEIDE KARMELIETEN

Corso d' Italia, 38

00198 Roma - Italia

WAARVOOR LUIDT DE KLOK?

BRIEF AAN HEEL DE ORDE OP HET FEEST VAN SINT JAN VAN HET KRUIS

14 december 2022

Beste broeders en zusters,

Jan van het Kruis was een minuut eerder gewaarschuwd. De liefde had hem al gewekt en voorbereid op het Leven. De Liefde had hem al bij elke stap gewekt. Het hele leven van Jan van het Kruis bestond uit sterven en zich laten opwekken. Hij liet zichzelf verloren gaan (ik verloor mezelf... en was gewonnen GH B 29) en hij liet zich doden en doorboren door de onbekende en altijd nieuwe liefde van God zonder tijd te verspillen, om door Hem gewonnen te worden, waarbij zijn intellect werd bewogen door het enige dat redt: de Waarheid van God, de Levende Vlam van Zijn Liefde. Jan van het Kruis was al gestorven aan zichzelf, aan zijn ik en aan zijn plannen. Hij had zo de weg naar de Beminde geopend. Hij was klaar om opnieuw de laatste grens over te steken, en eindelijk, de Nacht die leidt naar het Leven.

Die nacht was Jan van het Kruis koortsig, het lichaam was toegetakeld en het leven was verteerd. Het was het Uur, alles in hem was wakker, zonder verdriet, klaar om geroepen te worden, innerlijk gewaarschuwd. Het huis was klaar, opgeruimd, niemand keek naar hem en "het beleg was rustig" (CB 40), hij leefde van de verbeide ogen waarvan hij binnenin het vage beeld droeg (GH B 12). Hij was alert, hij woonde in de onvoorwaardelijke en vrije liefde van hen die God niet vertellen waarheen de weg leidt. Stoutmoedig verkenner van het Enige pad dat ons redt, dat God voor ons verlangt en droomt bij elke stap, bij elke struikeling, bij elke mislukking en bij elk succes. Niets was zo belangrijk voor Jan van het Kruis als dat Verlangen van God.

Hij was 49 jaar, de juiste leeftijd voor God om het weefsel van de zoete ontmoeting te scheuren. Hij had hem een minuut eerder gewaarschuwd, het Hart leefde al van Gods aankondiging. De Lieder van de Liefde en van de Beminde waren, in zwakheid, de leidraad die zijn gewonde lichaam en zijn overgeleverde geest bezielde. Er wachtte hem geen taak, hij was ontkleed en naakt, er was geen spijt, geen heimwee, hij had zichzelf bij elke stap van de weg weggegeven en alles van hem behoorde toe aan de Beminde, vrij van alles.

Dood en leven komen altijd op het onverwachte moment dat we niet hebben berekend. De klok gaat altijd precies op de seconde die roept om Leven.

Ze luiden altijd voor hetzelfde: om te leven, om lief te hebben, om te ontwaken; altijd onvoorspelbaar en op zijn eigen tijd.

Lang geleden sliep ik op een nacht in Úbeda, en genoot van het gebed met de broeders op die plaats waar Jan van het Kruis zijn dagen beëindigde. Enkele jaren heb ik de wake gevierd bij zijn graf in Segovia. Ik heb gebeden met de broeders en de vrienden, in de kou, dicht bij de levende vlam die brandt in het hart van de heilige, zoals die is getekend op zijn icoon, en die ons herinnert aan de meest oprechte liefdes, in de donkerste nachten. We hebben een zeer dierbare broer of zus verloren, misschien een familielid, ik, een grote vriend van Juan de la Cruz, José Vicente Rodríguez. Te midden van de nacht en de kou, terugdenkend aan die nacht van 13 op 14 december 1591, resoneert het gedicht van Martín Descalzo¹ met grote waarheid:

Morir solo es morir,
Morir se acaba,
Morir es una hoguera fugitiva,
Es cruzar una puerta a la deriva,
Y encontrar lo que tanto se
buscaba...

Sterven is alleen sterven
Sterven, eindigen
Sterven is een vluchtig vuur
Het is een drijvende deur doorkruisen
En ontmoeten, die je zo lang zocht
(*Vrij vertaald*)

Terwijl ik dit schrijf, op deze grijze asgrauwe dag, luidt de klok van de naburige kerk. Wat luiden zij voor ons vandaag, nu? Wat luiden ze in de Karmel van Teresa en Jan van het Kruis over de hele wereld en in elk klooster en elke gemeenschap? Wat is de urgentie in de laatste nacht van Jan van het Kruis? Waarvoor moeten we geboren worden in dit nu van onze geschiedenis?

De Heilige luidt voor altijd...

Naar de nacht, en daarin het licht,
Naar de Beklimming, en je daarin te laten leiden door het Niets, naar het Al,
Naar de Levende Vlam van Liefde, en daarin onszelf laten liefhebben en
liefhebben van de as van het heden die een brandend kooltje bevat,
Naar een Lied dat geboren wordt uit afwezigheid en verwonding, en dat het
leven waagt op zoek naar het Gewonde Hert, naar zijn verbeide Ogen in de
diepten van dit heden,

Ik dank God voor onze Nachten, voor de Bestijgingen, voor de Vlam en voor de Lofzang die in het diepst van ieder van u leeft, in deze Adventstijd, die ons eraan herinnert dat Hij geboren zal worden, ondanks ons, juist dankzij ons, en in deze Karmel van ons die ons huis, onze wonde en onze passie is. Met zoveel te ontdekken en zoveel om geboren te worden. Na een bezoek aan sommige delen van de Orde, in Afrika, in Frankrijk, in India en in Italië, wordt in mij het woord hoop geboren, het vertrouwen dat er inderdaad iets wil ontkiemen.

Ik denk hier aan onze recent overleden broeders, en we vragen hen om wijsheid en moed. Ik herinner me in het bijzonder een groot kenner van Jan van

¹ José Luis Martín Descalzo (1930-1991) was een Spaanse priester, journalist en schrijver. In 1956 ontving hij de Nadal-prijs, de oudste literaire prijs in Spanje.

het Kruis, die stierf als een gekruisigde Jezus, verteerd tot op het bot na een zeer lange ziekte: pater Federico Ruiz. Sommige van zijn woorden, zo vol wijsheid over Jan van het Kruis, over de vereniging en de liefde van God, over wat de moeite waard is en over de urgentie van de huidige tijd voor ons, blijven in mij resoneren, met veel dankbaarheid voor zijn leven en dat van zoveel broeders en zusters die ons hebben verlaten:

Bij Jan van het Kruis is de vereniging van liefde niet alleen het doel, maar ook het begin, de impuls en de gids van de reis. We moeten altijd beginnen, doorgaan en eindigen met de vereniging, als we zijn levensritme willen respecteren en zijn gedachtegang willen begrijpen. Vereniging met God is totaliteit van leven en wederzijdse zelfgave, intense gemeenschap. Vereniging van liefde betekent: passie van God voor de mens en passie van de mens voor God...

Dit is Jan van het Kruis in levende lijve. Na zijn dood kreeg hij grote onderscheidingen: mysticus, kerkleraar, dichter, heilige, schrijver en theoloog. Welverdiende titels, moeizaam gewonnen. Maar ik zie nog steeds de levende Fray Juan de la Cruz, zonder academische titels en zonder heiligverklaring, wiens genie verborgen en onbewust is. Hij leeft onder zijn broeders als christen en als contemplatieve karmeliet en doet een beetje van alles; in zijn vrije tijd schrijft hij ook. Jan van het Kruis is een eenvoudige, goede, moedige, gevoelige, intelligente, diep religieuze man (Federico Ruiz, Mysticus en Meester).

Wij zijn zeer bevoorrecht met Jan van het Kruis, de eerste Ongeschoeide Karmeliet, samen met broeder Antonio de Jesús. We zijn zeer gelukkig om dit unieke en moeilijke moment te beleven, vruchtbaar volgens de wegen en manieren van God. Net als onze heiligen en onze broeders die al aan de andere oever zijn, worden ook wij uitgenodigd te luisteren naar de klok die luidt voor Nieuw Leven, door ons wakker en aandachtig te houden voor wat belangrijk is, op het juiste moment en zonder toe te geven aan de verleiding van ontmoediging.

Met Maria, onze zuster, metgezellin op deze reis, vrouw van het JA op het onmogelijke, omhels ik jullie. Op deze weg om de Levende Vlam van Liefde opnieuw aan te wakkeren, zonder iets voor onszelf te reserveren, vertrouw ik op een Karmel vol van de frisheid van de oorsprong, los van zichzelf, gehoorzaam en luisterend, niet zelfvoorzienend, niet bezeten van de waarheid, nederig en op weg, ontdaan van zichzelf en met zakken leeg van rente, een Karmel die zijn weg zoekt met de armen en zich door hen en door allen laat adviseren en bemoedigen, in echte en praktische Synodaliteit, een Karmel die de ervaring van de Heilige bereikt om te midden van vervolging en extreme moeilijkheden te zeggen: "mijn dienst bestaat alleen nog in beminnen." GH 28 We willen niets anders, en de tijd dringt. Ik nodig de hele Orde uit om de weg in te slaan van deze ervaring om mannen en vrouwen van EEN LIEFDE te zijn, luisterend naar de hartslag van Jezus in de schoot van Maria, en ons leven aan te passen aan het ritme ervan. Het is geen tijd om ons te binden aan onze grillen of aan ons plan, maar aan het plan waarnaar in nederigheid wordt geluisterd, waarbij de Geest met moed en durf wordt gehoorzaamd. Laten we stil naar binnen luisteren, laten we luisteren naar onze

broeders en zusters in de gemeenschap, laten we luisteren naar de Kerk, laten we luisteren naar de schreeuw van de armen en het gekerm van de wereld die een dringend woord tot ons spreekt en ons oproept de "verborgen bron" terug te vinden als onze eerste taak. (Verklaring over het charisma, n.3).

Ik dank u allen, broeders en zusters, omdat u in het hart van deze advent de hoop van Jan van het Kruis beleeft zonder op te geven, zonder u door iets of iemand van uw vreugde te laten beroven.

EEN HEEL GELUKKIGE DAG VAN DE HEILIGE JAN VAN HET KRUIS!

P. Miguel Márquez Calle. OCD
Generale Overste

✠ miguel [↗]